SỞ GD&ĐT
THÁI NGUYÊN

KÌ THI THỬ TỐT NGHIỆP THPT
NĂM 2025

Bài thi môn: NGỮ VĂN

Thời gian: 120 phút (không kể thời gian giao đề)

PHẦN I: ĐỌC HIỂU ***Đọc văn bản sau:***

BÀN GIAO

Rồi ông sẽ bàn giao cho cháu
Bàn giao gió heo may
Bàn giao góc phố
Có mùi ngô nướng bay
Ông sẽ chẳng bàn giao những tháng ngày vất vả
Sương muối đêm bay lạnh mặt người
Đất rung chuyển, xóm làng loạn lạc
Ngọn đèn mờ, mưa bụi rơi
Ông bàn giao tháng giêng hương bưởi
Cỏ mùa xuân xanh dưới gót giầy
Bàn giao những mặt người đẫm nắng
Đẫm yêu thương trên Trái đất này
Ông chỉ bàn giao một chút buồn
Ngậm ngùi một chút, chút cô đơn
Câu thơ vững gót làm người ấy
Ông cũng bàn giao cho cháu luôn.

(Bàn giao, Vũ Quần Phương", Viết & đọc - Chuyên đề mùa xuân 2022, NXB Hội nhà văn, 2022, tr160)

(1) Cắn răng mà chịu thiệt, vững gót để làm người

(2) Vũ Quần Phương sinh ngày 8/9/1940, tên thật là Vũ Ngọc Chúc, quê Nam Định. Ông là bác sĩ y khoa đồng

thời là nhà thơ, nhà phê bình văn học, trưởng ban biên tập văn học của NXB Văn học, chủ tịch Hội văn nghệ Hà Nội, tổng biên tập báo Người Hà Nội, chủ tịch Hội đồng thơ Hội nhà văn Việt Nam, phó tổng biên tập tạp chi Văn chương Việt Nam bằng tiếng Pháp. Ngoài làm thơ và viết phê bình

văn học, còn dịch thơ đăng trên các sách, báo và tạp chí văn học.

Câu 1. Chỉ ra dấu hiệu để xác định thể thơ của văn bản.

Câu 2. Xác định nghĩa của từ "bàn giao" trong nhan đề bài thơ.

Câu 3. Nêu tác dụng của biện pháp tu từ liệt kê trong những dòng thơ sau:

Ông bàn giao tháng giêng hương bưởi
cỏ mùa xuân xanh dưới chân giày
bàn giao những mặt người đẫm nắng
đẫm yêu thương trên trái đất này

Câu 4. Phân tích mối liên hệ giữa những điều "ông bàn giao" và những điều "ông sẽ chẳng bàn giao" trong bài thơ.

Câu 5. Từ suy tư của người ông: "Ông chỉ bàn giao một chút buồn,/ ngậm ngùi một chút, chút cô đơn", anh/chị hãy chia sẻ suy nghĩ về vai trò của nỗi buồn trong cuộc sống. (trình bày khoảng 5 đến 7 dòng)

II. VIẾT (6,0 điểm)

Câu 1 (2,0 điểm) (VDC) Anh/chị hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) phân tích tâm trạng của nhân vật trữ tình trong bài thơ Bàn giao của Vũ Quần Phương ở phần Đọc hiểu.

Câu 2 (4,0 điểm) (VDC) Hiện nay, làm việc nhóm là một kỹ năng quan trọng không thể thiếu trong xã hội hiện đại. Đây là kỹ năng được áp dụng rộng rãi nhưng hiệu quả vẫn còn hạn chế.

Từ góc nhìn của người trẻ, anh/chị hãy viết bài văn nghị luận (khoảng 600 chữ) trình bày một số giải pháp để làm việc nhóm đem lại hiệu quả tốt nhất.

----------HẾT----------

THÁI NGUYÊN

KÌ THI THỬ TỐT NGHIỆP THPT NĂM 2025

Bài thi môn: NGỮ VĂN

Thời gian: 120 phút (không kể thời gian giao đề)

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT

PHẦN I: ĐỌC HIỂU *Đọc văn bản sau:*

BÀN GIAO

Rồi ông sẽ bàn giao cho cháu
Bàn giao gió heo may
Bàn giao góc phố
Có mùi ngô nướng bay
Ông sẽ chẳng bàn giao những tháng ngày vất vả
Sương muối đêm bay lạnh mặt người
Đất rung chuyển, xóm làng loạn lạc
Ngọn đèn mờ, mưa bụi rơi
Ông bàn giao tháng giêng hương bưởi
Cỏ mùa xuân xanh dưới gót giầy
Bàn giao những mặt người đẫm nắng
Đẫm yêu thương trên Trái đất này
Ông chỉ bàn giao một chút buồn
Ngậm ngùi một chút, chút cô đơn
Câu thơ vững gót làm người ấy
Ông cũng bàn giao cho cháu luôn.

(Bàn giao, Vũ Quần Phương", Viết & đọc - Chuyên đề mùa xuân 2022, NXB Hội nhà văn, 2022, tr160)

(1) Cắn răng mà chịu thiệt, vững gót để làm người

(2) Vũ Quần Phương sinh ngày 8/9/1940, tên thật là Vũ Ngọc Chúc, quê Nam Định. Ông là bác sĩ y khoa đồng

thời là nhà thơ, nhà phê bình văn học, trưởng ban biên tập văn học của NXB Văn học, chủ tịch Hội văn nghệ Hà Nội, tổng biên tập báo Người Hà Nội, chủ tịch Hội đồng thơ Hội nhà văn Việt Nam, phó tổng biên tập tạp chi Văn chương Việt Nam bằng tiếng Pháp. Ngoài làm thơ và viết phê bình văn học, còn dịch thơ đăng trên các sách, báo và tạp chí văn học.

Câu 1. Chỉ ra dấu hiệu để xác định thể thơ của văn bản.

Phương pháp: Vận dụng kiến thức đã học về các thể thơ, phân tích.

Cách giải:

- Thể thơ tự do.

- Vì: Bài thơ không tuân theo số lượng câu, chữ cố định, số tiếng trong mỗi dòng thơ không đều nhau và có sự linh hoạt trong nhịp điệu, cách ngắt dòng, gieo vần.

Câu 2. Xác định nghĩa của từ "bàn giao" trong nhan đề bài thơ.

Phương pháp: Đọc phân tích, tìm và xác định nghĩa.

Cách giải:

- Bàn giao: giao lại công việc, tài liệu, tài sản, v.v. chung cho người hoặc cơ quan khác khi hết trách nhiệm.

- Trong bài thơ, "bàn giao" mang ý nghĩa tượng trưng, chỉ sự truyền lại những giá trị, ký ức, cảm xúc từ thế hệ trước (người ông) cho thế hệ sau (người cháu).

Câu 3. Nêu tác dụng của biện pháp tu từ liệt kê trong những dòng thơ sau:

Ông bàn giao tháng giêng hương bưởi
cỏ mùa xuân xanh dưới chân giày
bàn giao những mặt người đẫm nắng
đẫm yêu thương trên trái đất này

Phương pháp: Căn cứ bài liệt kê, xác định đúng câu thơ có sử dụng biện pháp liệt kê.

Cách giải:

Nêu tác dụng của biện pháp tu từ liệt kê trong những dòng thơ sau:

Ông bàn giao tháng giêng hương bưởi
cỏ mùa xuân xanh dưới chân giày
bàn giao những mặt người đẫm nắng
đẫm yêu thương trên trái đất này

- Liệt kê: tháng giêng hương bưởi, cỏ mùa xuân, những mặt người đẫm nắng, đẫm yêu thương.

- Tác dụng:

+ Sử dụng biện pháp liệt kê tác giả nhấn mạnh những điều ông sẽ bàn giao cho cháu.

+ Những thứ bàn giao đó là những thứ đẹp nhất trong cuộc sống: hương bưởi thơm ngát, mùa xuân đâm chồi nảy lộc và tình yêu thương.

+ Qua đó cho thấy ông rất yêu thương cháu, luôn muốn trao cho cháu những điều tốt đẹp nhất.

Câu 4. Phân tích mối liên hệ giữa những điều "ông bàn giao" và những điều "ông sẽ chẳng bàn giao" trong bài thơ.

Phương pháp: Căn cứ bài đọc hiểu, nội dung hai câu thơ, phân tích.

Cách giải:

- Những điều ông bàn giao và những điều ông không bàn giao trái ngược nhau:

+ Ông không bàn giao cho cháu những vất vả, khó khăn.

+ Những điều "ông bàn giao" lại là vẻ đẹp của thiên nhiên, con người, những giá trị tinh thần quý giá.**4**

=> Qua sự đối lập này, tác giả thể hiện tấm lòng yêu thương, che chở của thế hệ đi trước dành cho thế hệ sau, mong muốn cháu chỉ tiếp nhận những điều tốt đẹp, hạnh phúc

Câu 5. Từ suy tư của người ông: "Ông chỉ bàn giao một chút buồn,/ ngậm ngùi một chút, chút cô đơn", anh/chị hãy chia sẻ suy nghĩ về vai trò của nỗi buồn trong cuộc sống. (trình bày khoảng 5 đến 7 dòng)

Phương pháp: Căn cứ bài đọc hiểu, phân tích.

Cách giải:

Nỗi buồn có vai trò quan trọng trong cuộc sống. Nó giúp con người trân trọng những khoảnh khắc hạnh phúc, hiểu sâu sắc hơn về giá trị của yêu thương và sự sẻ chia. Nỗi buồn cũng là một phần của trải nghiệm, giúp con người trưởng thành, mạnh mẽ hơn trước những thử thách. Như trong bài thơ, người ông truyền lại "một chút buồn, chút cô đơn" để thế hệ sau biết cảm thông, biết suy tư và biết trân trọng những giá trị cuộc sống.

II. VIẾT (6,0 điểm)

Câu 1 (2,0 điểm) (VDC) Anh/chị hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) phân tích tâm trạng của nhân vật trữ tình trong bài thơ Bàn giao của Vũ Quần Phương ở phần Đọc hiểu.

Phương pháp:

- Vận dụng kiến thức về cách viết đoạn văn nghị luận.

- Lựa chọn được các thao tác lập luận phù hợp, kết hợp chặt chẽ lí lẽ, dẫn chứng.

Cách giải:

Gợi ý:

1. Mở đoạn: Giới thiệu chung. Khái quát về tâm trạng của nhân vật trữ tình (người ông): vừa yêu thương, trìu mến vừa trăn trở, suy tư.

2. Thân đoạn:

- Tâm trạng yêu thương, trân trọng khi "bàn giao" những điều đẹp đẽ

+ Người ông muốn truyền lại những ký ức tươi đẹp: gió heo may, góc phố, mùi ngô nướng, tháng giêng hương bưởi, cỏ mùa xuân…

+ Những hình ảnh này gợi lên vẻ đẹp bình dị của quê hương, tuổi thơ, thiên nhiên và con người.

+ Thể hiện tình cảm gắn bó, yêu thương của ông dành cho cháu, mong cháu có một tuổi thơ êm đềm.

- Tâm trạng trăn trở, day dứt khi "không bàn giao" những nỗi vất vả

+ Ông từ chối trao lại tháng ngày vất vả, sương muối lạnh, đất rung chuyển, xóm làng loạn lạc…

+ Đây là những ký ức đau thương, thể hiện sự hy sinh của thế hệ trước để thế hệ sau có cuộc sống tốt đẹp hơn.

+ Tâm trạng trăn trở, suy tư của người ông: ông muốn cháu chỉ tiếp nhận những điều đẹp đẽ, không phải chịu đựng những mất mát, khó khăn mà ông từng trải qua.

- Tâm trạng ngậm ngùi, chiêm nghiệm khi "bàn giao" cả nỗi buồn và cô đơn

+ Dù muốn bảo vệ cháu khỏi những vất vả, ông vẫn phải bàn giao "một chút buồn, chút cô đơn".

+ Nỗi buồn, sự cô đơn là những điều không thể tránh khỏi trong cuộc đời.

=> Điều này thể hiện sự từng trải, chiêm nghiệm sâu sắc của người ông về cuộc sống.

3. Kết đoạn.

Khẳng định lại tâm trạng của nhân vật trữ tình: yêu thương, trăn trở, suy tư và chiêm nghiệm sâu sắc về cuộc đời.

Câu 2 (4,0 điểm) (VDC) Hiện nay, làm việc nhóm là một kỹ năng quan trọng không thể thiếu trong xã hội hiện đại. Đây là kỹ năng được áp dụng rộng rãi nhưng hiệu quả vẫn còn hạn chế.

Từ góc nhìn của người trẻ, anh/chị hãy viết bài văn nghị luận (khoảng 600 chữ) trình bày một số giải pháp để làm việc nhóm đem lại hiệu quả tốt nhất.

Phương pháp:

- Vận dụng kiến thức đã học về viết bài văn nghị luận.

- Lựa chọn được các thao tác lập luận phù hợp; kết hợp nhuần nhuyễn lí lẽ và dẫn chứng.

Cách giải:

Có thể triển khai theo hướng:

1. Mở bài:

- Giới thiệu vấn đề nghị luận: giải pháp để nâng cao hiệu quả làm việc nhóm, đặc biệt từ góc nhìn của người trẻ.

2. Thân bài:

- Làm việc nhóm được hiểu là: Làm việc theo nhóm là tập hợp 3 hoặc nhiều người để hoàn thành một mục tiêu nhất định.

=> Làm việc theo nhóm giúp chúng ta hoàn thành công việc hiệu quả hơn.

- Một số giải pháp để nâng cao hiệu quả làm việc nhóm:

+ Xây dựng tinh thần trách nhiệm và sự tôn trọng lẫn nhau

Mỗi thành viên cần có trách nhiệm với công việc được giao, tránh ỷ lại.

Tôn trọng ý kiến của nhau, lắng nghe và học hỏi để tạo môi trường làm việc hòa hợp.

+ Xác định rõ vai trò và nhiệm vụ của từng thành viên

Phân công công việc rõ ràng, đúng sở trường và năng lực của từng người.

Tránh tình trạng chồng chéo công việc hoặc có người làm quá nhiều, có người không làm gì.

+ Rèn luyện kỹ năng giao tiếp và giải quyết mâu thuẫn

Khuyến khích giao tiếp cởi mở, thẳng thắn nhưng lịch sự.

Khi có mâu thuẫn, cần giải quyết bằng cách đối thoại, tìm ra hướng đi chung thay vì tranh cãi.

- Luôn động viên, khích lệ lẫn nhau để tạo tinh thần làm việc thoải mái, hiệu quả.

HS lấy dẫn chứng minh họa phù hợp.

- Bài học nhận thức và hành động.

3. Kết bài

- Khẳng định rằng làm việc nhóm hiệu quả không chỉ giúp công việc đạt kết quả tốt hơn mà còn giúp cá nhân rèn luyện nhiều kỹ năng quan trọng.

- Người trẻ cần chủ động rèn luyện và áp dụng các giải pháp trên để làm việc nhóm hiệu quả hơn trong học tập và công việc.

----------HẾT----------